

Konkluzje Rady z dnia 21 maja 2014 r. w sprawie równości płci w sporcie

(2014/C 183/09)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

PRZYPOMINAJĄC, ŻE:

1. Równość kobiet i mężczyzn jest podstawową zasadą Unii Europejskiej zapisaną w Traktatach. Jest ona jednym z celów i zadań Unii Europejskiej, a uwzględnianie we wszystkich działaniach zasady równości kobiet i mężczyzn stanowi dla Unii szczególną misję⁽¹⁾.
2. Równość płci jest również zapisana w art. 23 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej.
3. W swojej Strategii na rzecz równości kobiet i mężczyzn 2010–2015⁽²⁾, w której zidentyfikowano pięć priorytetowych obszarów działań: równa niezależność ekonomiczna; równa płaca za tę samą pracę lub pracę o równej wartości; równość w procesach decyzyjnych; godność, integralność i eliminacja przemocy uwarunkowanej płcią oraz równość płci w polityce zewnętrznej, Komisja podjęła się zadania polegającego na zachęcaniu do uwzględniania kwestii dotyczących równości płci we wszystkich politykach UE. W swoim komunikacie w sprawie rozwoju europejskiego wymiaru sportu⁽³⁾ Komisja zaproponowała działania mające przede wszystkim na celu umożliwienie uprawiania sportu kobietom ze środowisk imigranckich i mniejszości etnicznych, udostępnienie stanowisk decyzyjnych i zwalczanie stereotypów związanych z płcią.
4. Równość płci jest nieodzowna do realizacji celów UE w zakresie spójności gospodarczej i społecznej oraz wysokiego poziomu zatrudnienia, a także do zapewnienia zrównoważonego wzrostu gospodarczego i konkurencyjności oraz do stawienia czoła wyzwaniom demograficznym.
5. Rada (EPSCO) przyjęła konkluzje w sprawie różnych istotnych aspektów równości płci⁽⁴⁾, w szczególności konkluzje Rady w sprawie wsparcia realizacji strategii Komisji Europejskiej na rzecz równości kobiet i mężczyzn 2010–2015 i konkluzje Rady na temat europejskiego paktu na rzecz równości płci (2011–2020).
6. Podczas unijnej konferencji na temat równości płci w sporcie, która odbyła się w dniach 3–4 grudnia 2013 r. w Wilnie, przeanalizowano ewentualne strategiczne działania mające pomóc osiągnąć równość płci w sporcie w latach 2016–2020 i zaapelowano do Komisji, państw członkowskich i ruchu sportowego o przygotowanie planu działań strategicznych w tym zakresie.
7. W deklaracji z Brighton będącej wynikiem pierwszej Światowej konferencji w sprawie kobiet i sportu, która odbyła się w 1994 r. w Brighton (Zjednoczone Królestwo), oraz w deklaracjach UNESCO MINEPS z Aten (2004) i Berlina (2013) wezwano do opracowania konkretnych działań promujących równe szanse w dziedzinie sportu.
8. Podczas konferencji na temat przemocy wobec kobiet w UE zatytułowanej „Złe traktowanie kobiet w domu, w pracy, w sferze publicznej i w internecie”, która odbyła się dnia 5 marca 2014 r. w Brukseli zaprezentowano wyniki badania⁽⁵⁾ przeprowadzonego przez FRA (Agencję Praw Podstawowych Unii Europejskiej) na temat przemocy wobec kobiet. Badanie wykazało, że 33 % kobiet doświadczyło przemocy fizycznej lub seksualnej, przy czym 32 % wszystkich ofiar molestowania seksualnego potwierdziło, że sprawca był przelozonym, kolegą lub klientem. Większość kobiet, które padły ofiarą przemocy, nie zgłosiła tego ani policji ani organizacji wspierającej ofiary przestępstw⁽⁶⁾.
9. Podczas seminarium pt. „Przemoc na tle płciowym: ochrona nieletnich” zorganizowanego przez prezydencję grecką w dniu 20 marca 2014 r. w Atenach wezwano do zajęcia się problematyką równości płci i do monitorowania tej równości na wszystkich szczeblach i we wszystkich dziedzinach sportu, włączając w to kwestię występującej w sporcie przemocy na tle płciowym, i do oceny charakteru i rozmiarów takiej przemocy, skupiając się zwłaszcza na sporcie elitarnym, relacjach trener – sportowiec, relacjach między

(1) Ar. 2 i art. 3 ust. 3 TUE oraz art. 8 TFUE.

(2) Dok. 13767/10.

(3) Dok. 5597/11.

(4) Odpowiednio dok. 18127/10 i 7370/11.

(5) Badanie oparto na przeprowadzonych w 28 państwach członkowskich UE bezpośrednich wywiadach z 42 000 kobiet w wieku 18–74 lat.

(6) <http://fra.europa.eu/en/vaw-survey-results>

działaczami sportowymi a sportowcami oraz wzajemnych relacjach między sportowcami. Zaapelowano również o stworzenie odpowiednich narzędzi (np. usług wsparcia, doradztwa i infolinii) na rzecz sportowców, którzy padli ofiarą molestowania seksualnego lub przemocy w sporcie,

UZNAJĄC, ŻE:

10. Niektóre państwa członkowskie już w tej chwili poświęcają wiele uwagi kwestii równości płci w sporcie. Pewnych postępów dokonano także na szczeblach lokalnym, regionalnym i unijnym oraz w ramach międzynarodowego ruchu sportowego, ale nie osiągnięto odpowiedniego poziomu równości płci, a w wielu państwach członkowskich, podobnie jak na arenie międzynarodowego ruchu sportowego, nadal brak konkretnych działań.
11. Z uwagi na fakt, iż sport jest dziedziną, w której uczestniczą małoletni, jest on środowiskiem, w którym może zaistnieć ryzyko przemocy i molestowania seksualnego ze względu na, między innymi, zaufanie jakie buduje się między osobami zaangażowanymi w sport.
12. Kobiety są niewystarczająco reprezentowane w wielu dziedzinach sportu. Według badania Eurobarometru z 2013 roku na temat sportu i aktywności fizycznej dziewczęta i kobiety nadal mniej udzielają się w sporcie niż chłopcy i mężczyźni.
13. Liczba kobiet na kierowniczych stanowiskach w organach zarządzających sportem oraz na stanowiskach trenerskich jest wciąż niska.
14. Przemoc na tle płciowym w sporcie, zwłaszcza molestowanie i wykorzystywanie seksualne małoletnich, to poważny problem, ale wymaga dodatkowych badań, by lepiej go zrozumieć.
15. Od bardzo wczesnego wieku ludzie uczeni są ról związanych z płcią i zachęceni do ich wypełniania, co może oddziaływać na potrzeby, zainteresowania i dążenia, którymi kobiety i mężczyźni kierują się w życiu prywatnym i publicznym.
16. Media, w tym przemysł reklamowy, przyczyniają się do powielania przekazywanych kulturowo stereotypów i wyobrażeń kobiet i mężczyzn, ale mogą odgrywać ważną rolę w zwalczaniu stereotypów płci.
17. W swoich konkluzjach w sprawie roli sportu jako źródła i podstawy aktywnego włączenia społecznego⁽¹⁾ Rada zachęciła państwa członkowskie i Komisję, by promowały działania związane z włączaniem kwestii równości płci do działań sportowych, w szczególności w zakresie dostępu do stanowisk decyzyjnych oraz by zajęły się kwestiami sportu w związku z rolami związanymi z płcią jak przedstawiono w strategii UE na rzecz równości płci. Ponadto należy zwalczać przemoc na tle płciowym, by kobiety i mężczyźni mogli w pełni korzystać z praw człowieka i by osiągnąć równość płci,

ZWRACA UWAGĘ NA POTENCJAŁ, KTÓRY W ZMAGANIU SIĘ Z TYMI WYZWANIAMMI OFERUJE SPORT:

18. Sport może być skutecznym narzędziem w zakresie równych szans i włączenia społecznego. Prawdziwej równości płci nie da się osiągnąć jedynie poprzez ustawodawstwo. Potrzebne są również konkretne działania i uwzględnianie aspektu płci, by zapewnić wykorzystanie dużego potencjału sportu w tym zakresie, na przykład z uwagi na znaczenie sportu w kształtowaniu tożsamości dzieci i młodzieży.
19. Sport może rozwijać umiejętności kobiet i mężczyzn, ich wiedzę i kompetencje, zwiększając w ten sposób ich mobilność i szanse na zatrudnienie. Sport mógłby zyskać, gdyby proporcje płci wśród jego kadr były bardziej zrównoważone i będzie się odpowiednio zmieniać, zachęcając więcej kobiet i mężczyzn do uprawiania sportu, a także doprowadzając do opracowania innowacyjnych i odmiennych podejść w dziedzinie treningu, szkolenia, zarządzania i sędziowania,

⁽¹⁾ Dz.U. C 326 z 3.12.2010, s. 5.

Z NALEŻYTYM POSZANOWANIEM ZASADY POMOCNICZOŚCI ZWRACA SIĘ DO PAŃSTW CZŁONKOWSKICH, BY:

20. Rozważyły opracowanie i utrzymanie krajowych planów działania, ogólnych porozumień lub strategii na rzecz równości płci w sporcie, w ścisłej współpracy z ruchem sportowym.
21. Podkreślały wartość różnorodności i wartość równowagi płci w administracji sportowej i promowały równość płci w procesach decyzyjnych na wszystkich szczeblach i we wszystkich dziedzinach sportu.
22. Rozważyły opracowanie i wykorzystanie materiałów edukacyjnych przeznaczonych do szkoleń decydentów i trenerów sportowych, a także dla rodziców, przyczyniając się w ten sposób do eliminowania stereotypów związanych z płcią i promowania równości płci na wszystkich szczeblach edukacji i szkolenia sportowego.
23. Rozważyły opracowanie polityk i programów na rzecz eliminowania stereotypów związanych z płcią i promowania równości płci w programach i działaniach edukacyjnych – już od najmłodszych lat, w tym badania, studia, statystyki i analizy w zakresie skutków wywoływanych przez stereotypy związane z płcią w odniesieniu do wysiłków w zakresie uzyskania rzeczywistej równości płci w sporcie.
24. Promowały zapobieganie przemocy na tle płciowym w sporcie – od najmłodszych lat – oraz ochronę ofiar i potencjalnych ofiar seksualnego molestowania w sporcie. Wymieniały się najlepszymi wzorcami w zakresie sposobów, dzięki którym organizacje sportowe mogą zapobiegać niegodziwemu traktowaniu w celach seksualnych i molestowaniu w sporcie oraz zwalczać te zjawiska.
25. Rozważyły skorzystanie z okazji, jaką są wielkie wydarzenia sportowe, do organizowania kampanii zapobiegających handlowi ludźmi w celu wykorzystania seksualnego i kampanii informacyjnych na ten temat,

Z NALEŻYTYM POSZANOWANIEM ZASADY POMOCNICZOŚCI ORAZ Z POSZANOWANIEM ODPOWIEDZIALNOŚCI PAŃSTW CZŁONKOWSKICH ZA POLITYKĘ SPORTOWĄ ZWRACA SIĘ DO PAŃSTW CZŁONKOWSKICH I KOMISJI, BY W RAMACH SWOICH KOMPETENCJI:

26. Rozważyły opracowanie we współpracy z organizacjami sportowymi odpowiednich i proporcjonalnych środków zgodnych z prawem krajowym i prawem UE oraz mającym zastosowanie prawodawstwem dotyczącym ochrony danych, które to środki będą służyły sprawdzeniu, czy osoby pracujące w dziedzinie sportu (w szczególności z małoletnimi) nadają się do tej roli. Do środków takich mogą należeć systemy rejestracji, rozmowy kwalifikacyjne lub referencje (między innymi zaświadczenia o niekaralności).
27. Wzmacniały i uwzględniały problematykę płci w ramach polityki sportowej oraz promowały obalenie stereotypów związanych z płcią poprzez sport i inne powiązane polityki i programy unijne na wszystkich szczeblach, zgodnie z zasadą uczciwości w sporcie.
28. Włączały kwestię równości płci w sporcie w kontekst odpowiednich przyszłych działań na rzecz sportu na szczeblu unijnym i krajowym.
29. Promowały wśród wszystkich zainteresowanych stron dostępność europejskich programów, takich jak Erasmus+ oraz inne unijne instrumenty finansowania, w stosownych przypadkach, i zachęcały do korzystania z nich w celu promowania równości płci w sporcie, skupiając się zwłaszcza na trenerach i szkoleniu trenerów oraz rzetelnym przedstawianiu sportu w mediach.
30. Rozważyły uzależnienie przyznania publicznych środków finansowych organizacjom sportowym między innymi od określenia celów dotyczących równości płci – w stosownych przypadkach.
31. Zachęcały organy publiczne do stosowania, między innymi, praktycznego podejścia uwzględniającego problematykę płci przy ocenie proponowanych projektów i programów w dziedzinie sportu.
32. Rozważyły opracowanie zestawu wytycznych, które mogłyby wspierać realizację podstawowych zadań na szczeblu UE.
33. Rozważyły opracowanie, we współpracy z międzynarodowymi organizacjami sportowymi, „wykaz zobowiązań” w zakresie równości płci w sporcie,

UWZGLĘDNIAJĄC AUTONOMIĘ ORGANIZACJI SPORTOWYCH, WZYWA TAKIE ORGANIZACJE I ZAINTERESOWANE STRONY, BY:

34. Rozwały opracowanie i utrzymywanie planów działania lub strategii na rzecz równości płci w sporcie.
35. Podkreślały wartość różnorodności i wartość równowagi płci w administracji sportowej i wśród trenerów oraz promowały równość płci w procesach decyzyjnych na wszystkich szczeblach i we wszystkich dziedzinach sportu.
36. Rozwagały i uwzględniały równość płci w sporcie oraz promowały zwalczanie stereotypów związanych z płcią poprzez kampanie promocyjne oraz opracowywanie i wykorzystywanie materiałów edukacyjnych do szkoleń decydentów i trenerów sportowych – w odniesieniu do wszystkich grup wiekowych.
37. Włączyły konkretne środki i procedury dotyczące przemocy na tle płciowym do zasad etyki zawodowej i rozwały ustanowienie docelowych środków, takich jak infolinie i specjalne usługi wsparcia dla osób dotkniętych taką przemocą.
38. Zachęcały do promowania w mediach nieseksistowskich audycji sportowych.
39. Zachęcały do zwiększania równowagi płci w zarządach i komitetach wykonawczych instytucji działających w dziedzinie sportu, a także w kadrze kierowniczej i wśród trenerów oraz starały się usuwać pozaprawne przeszkody powstrzymujące kobiety przed obejmowaniem takich funkcji,

ZWRACA SIĘ DO KOMISJI, BY:

40. Uwzględniła podejście uwzględniające problematykę płci we wszystkich aspektach polityki sportowej oraz promowała obalanie stereotypów związanych z płcią w działalności sportowej na wszystkich szczeblach.
 41. Promowała aktywną współpracę między odpowiednimi partnerami społecznymi w ramach dialogu społecznego i z ruchem sportowym w ramach zorganizowanego dialogu, w celu zmniejszenia nierówności płci w różnych dziedzinach, w tym na rynku pracy.
 42. Wspierała inicjatywy transnarodowe (np. kampanie informacyjne, wymianę dobrych praktyk analizy, sieci, projekty) skupiające się na realizacji krajowych i międzynarodowych działań strategicznych dotyczących równości w sporcie w ramach programów finansowych UE, w tym programu Erasmus+, koncentrując się na procesie decyzyjnym w organach zarządzających sportem, działalności trenerskiej i walce z przemocą na tle płciowym i z negatywnymi stereotypami w sporcie.
 43. Prowadziła badania – w ścisłej współpracy z Europejskim Instytutem ds. Równości Kobiet i Mężczyzn – na temat równości płci w sporcie na wszystkich szczeblach i we wszystkich dziedzinach sportu, skupiając się w szczególności na kwestiach treningu, szkoleń, zarządzania i sędziowania. Oprócz tego, by zainicjowała szczegółowe badania w celu oceny charakteru i zakresu przemocy na tle płciowym w sporcie.
 44. Wspierała rozwój i promowała wykorzystywanie przystosowanych narzędzi służących uwzględnianiu aspektu płci, takich jak sporządzanie budżetu z uwzględnieniem aspektu płci czy oceny wpływu w aspekcie płci, oraz rozwała posługiwanie się tymi instrumentami w ramach programu Erasmus+ i innych instrumentów finansowania ze środków UE, w stosownych przypadkach.
-